

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 361/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátska kancelária Ján Buroci, s. r. o., Za Šestnástkou 17, Spišská Nová Ves, proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 18C/46/2025-112 z 25. mája 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. júna 2026 domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ požaduje zrušenie uznesenia, vrátenie veci okresnému súdu a priznanie náhrady trov konania pred ústavným súdom.
2. Sťažovateľ bol žalobcom v civilnom sporovom konaní o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy z dôvodu porušenia jeho predkupného práva ako podielového spoluvlastníka. Po podaní žaloby došlo k spätnému zápisu na katastri v dôsledku odstúpenia od zmluvy, a preto vzal sťažovateľ žalobu späť. Konanie bolo následne zastavené a sťažovateľovi bol priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.
3. Vyšší súdny úradník priznal sťažovateľovi 496,88 eur ako odmenu za prevzatie a prípravu zastúpenia, podanie žaloby a jej späťvzatie. Nepriznal sťažovateľovi odmenu za ďalšiu poradu s klientom z 3. februára 2026 ani cestovné a náhradu za stratu času spojené s touto poradou. Sťažnosť sťažovateľa sudca okresného súdu napadnutým uznesením zamietol. Uviedol, že zvolenými úkonmi žalovaných došlo v podstate k naplneniu toho, čoho sa sťažovateľ podanou žalobou domáhal. Ak by mala byť porada s klientom pred späťvzatím žaloby automaticky priznávaná, vo vyhláske Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z.

o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) by to bolo explicitne uvedené. V závere súd uviedol, že v súčasnej dobe, charakteristickej okrem iného rozvinutím možností komunikácie na diaľku, nie je dôvod požadovať, aby bola porada medzi advokátom a klientom uskutočňovaná výhrade formou osobného stretnutia.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ tvrdí, že odôvodnenie napadnutého uznesenia je vnútorne rozporné, nedáva ústavne akceptovateľnú odpoveď na jeho podstatné námietky a používa svojvoľné a formalistické kritériá.

5. Okresný súd sám uviedol, že nemožno vziať žalobu späť bez súhlasu klienta, avšak porada podľa súdu účelná nebola (vnútorný rozpor). Porada nebola rutinnou komunikáciou, ale bola vyvolaná novou procesnou situáciou. Vyhláška neupravuje osobitne každú procesnú situáciu, keď môže byť porada priznaná, a možnosť telefonickej a mailovej komunikácie nemôže byť dôvodom na nepriznanie odmeny za samotnú poradu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd sa k posudzovaniu rozhodnutí o trovách konania stavia rezervovane a k zrušeniu výroku o trovách konania pristupuje iba výnimočne (porovnaj m. m. IV. ÚS 45/06, II. ÚS 363/2025, III. ÚS 168/2026). Tento prístup vychádza z toho, že rozhodnutie o trovách konania má vo vzťahu k veci samej jednoznačne akcesorickú povahu a samo osebe väčšinou nedosahuje takú intenzitu, ktorá je spôsobilá porušiť základné práva a slobody, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. To však ale neznamená, že rozhodnutiami o trovách konania nemôže dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa. Otázka trov konania môže nadobudnúť ústavnoprávnú dimenziu v prípade postupu všeobecného súdu, ktorý je založený na celkom zjavne nesprávnej interpretácii a aplikácii príslušných ustanovení zákona upravujúcich trovy konania, v ktorom sú obsiahnuté črty svojvôle alebo extrémny rozpor s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prepíateho formalizmu), a taktiež v prípade, ak je odôvodnenie súdneho rozhodnutia vo vzťahu k výroku o trovách konania celkom nedostatočné, t. j. nepreskúmateľné (napr. II. ÚS 837/2015).

7. Podstatou podanej sťažnosti je v tomto prípade námietka nepriznania náhrady trov konania za poradu s klientom, ktorá bola vykonaná bezprostredne pred späťvzatím žaloby.

8. Základom náhrady trov konania je § 251 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Práve relatívne otvorený pojem účelnosti trov konania od súdov vyžaduje posúdenie toho, či ten alebo onen úkon právnej služby možno považovať za účelný. Ústavný súd už aj v iných svojich rozhodnutiach vyslovil, že nie každú komunikáciu strany s jej advokátom je nevyhnutné posúdiť ako ďalšiu a predovšetkým účelnú poradu s klientom, ako to predpokladá § 13a ods. 1 písm. b) a § 13a ods. 2 písm. d) vyhlášky (III. ÚS 108/2025, II. ÚS 264/2025).

9. Ako správne sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol – úlohou ústavného súdu nie je byť ďalším sťažnostným súdom a riešiť otázku, či by sám za daných okolností odmenu priznal alebo nie, ale sústrediť sa na zodpovedanie otázky, či všeobecný súd k otázke priznania náhrady trov konania vo vzťahu ku konkrétnemu úkonu právnej služby zaujal vecný, logický, a nie zrejme nesprávny

postoj. Tento svoj postoj potom musí zároveň odôvodniť tak, aby bolo možné bez ťažkostí zistiť, prečo rozhodol, ako rozhodol. Správne sa môžu preto niekedy zdať obe možnosti (priznať aj nepriznať), a podstatné preto bude len to, ako svoju voľbu všeobecne súdy zdôvodnia.

10. Predmetom súdneho konania, v ktorom sa rozhodovalo o trovách konania, bolo určenie neplatnosti kúpnej zmluvy z dôvodu porušenia predkupného práva sťažovateľa ako podielového spoluvlastníka nehnuteľnosti. Z okolností prípadu je zrejmé, že to, čo chcel sťažovateľ dosiahnuť – spätný zápis na katastri – sa podarilo napraviť. Ako konštatoval okresný súd v napadnutom uznesení, v podstate došlo k naplneniu toho, čoho sa sťažovateľ podanou žalobou domáhal (bod 16). Práve to bolo dôvodom, pre ktorý súd ďalšiu poradu nepovažoval za účelnú – je celkom racionálne predpokladať, že pri prevzatí právneho zastúpenia advokát klientovi vysvetlí podstatu sporu, ako aj to, čo možno vo výsledku podanou žalobou dosiahnuť. Ak tomu tak bolo aj v posudzovanom prípade, potom skutočne nie je daný dôvod na viac ako hodinovú poradu s klientom, keď jediné, čo bolo v podstate potrebné odkomunikovať, bolo to, že „*všetko je tak, ako sme chceli*“. Tento záver nie je ani formalistický ani svojvoľný, ale, naopak, veľmi trefne poukazuje na to, že nie každý úkon advokátov je úkonom účelným, a preto nie za každý úkon mu patrí odmena.

11. Možno polemizovať o správnosti argumentácie týkajúcej sa explicitného výpočtu úkonov právnej služby vo vyhláske, avšak ani to nič nemení na tom, že posúdenie ako také nie je zrejme nesprávne. Súd v podstate konštatoval, že vec sa dala vyriešiť jednoduchým telefonátom alebo mailom (čo sa v konkrétnych okolnostiach prípadu nejaví ako absurdný záver), a nielen odmena za túto poradu, ale ani náhrada cestovných výdavkov a straty času preto neprichádzala do úvahy. Je potrebné dodať, že sú samozrejme aj takí klienti, ktorí si vysvetlenia na osobných stretnutiach vyslovene vyžadujú. V takom prípade je ale vecou takého klienta, aby za tieto porady uhradil právnomu zástupcovi odmenu a nie je spravodlivé, aby každú takú poradu hradila protistrana.

12. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd sa v prípade sťažovateľa nedopustil takého extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o trovách konania, ktoré by predstavovalo porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie, a tým by vec posunulo do ústavnoprávnej roviny. Ústavná sťažnosť sťažovateľa je preto zjavne neopodstatnená a musela byť ako taká odmietnutá podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

13. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2026

Peter Molnár
predseda senátu